

Tužilaštvo - Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine
Тужилаштво Босне и Херцеговине

Broj: T20 0 KT 0023269 22
Sarajevo, 15.01.2025. godine

Na osnovu člana 35. stav 1. i člana 216. stav 3. Zakona o krivičnom postupku BiH,
donosim:

N A R E D B U
O NEPROVOĐENJU ISTRAGE

PROTIV: [REDACTED]

zbog krivičnog djela Izazivanje nacionalne rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti iz člana 145a stav 1. i stav 5. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, i krivičnog djela Javno izazivanje i podsticanje nasilja i mržnje iz člana 359. Krivičnog zakona Republike Srpske, jer iz prijave i pratećih spisa proizilazi da prijavljeno djelo nije krivično djelo.

O b r a z l o ž e n j e

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine je dana 05.01.2022.godine zaprimilo prijavu podnesenu od strane [REDACTED]

[REDACTED] „, te je na ovaj način iskazao govor mržnje kojim raspiruje nacionalnu i vjersku mržnju između pripadnika konstitutivnih naroda BiH a posebno između Srba i Bošnjaka, čime bi počinio krivično djelo Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti iz člana 145a stav 1. i stav 5. Krivičnog zakona

BiH i krivično djelo Javno izazivanje i podsticanje nasilja i mržnje iz člana 359. Krivičnog zakona Republike Srpske.

Postupajući po Zahtjevu Tužilaštva BiH za provjeru navoda iz predmetne krivične prijave, Državna agencija za istrage i zaštitu je u svojstvu svjedoka saslušala podnosioca prijave da se izjasni na okolnosti iste, te o tome sačinila Zapisnik o saslušanju svjedoka [REDACTED]

[REDACTED] kojom je počinio, kako navodi, krivično djelo Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti iz člana 145a stav 1. i stav 5. Krivičnog zakona BiH, i krivično djelo Javno izazivanje i podsticanje nasilja i mržnje iz člana 359. Krivičnog zakona R Srpske, te da u cjelosti ostaje kod navoda iz svoje podnesene krivične prijave.

Državna agencija za istrage i zaštitu BiH je postupajući po Naredbi za preuzimanje određenih istražnih radnji u cilju prikupljanja dokaza o počinjenom krivičnom djelu, izvršila određene provjere o čemu su sačinili službenu zabilješku u kojoj se navodi da su preko otvorenih izvora interneta na osnovu pojmovu „ [REDACTED]

Ostvarenim uvidom u video snimak čiji je naziv „ [REDACTED]

[REDACTED] u trenutku vršenja provjera je imao 69,529 pregleda i 940 oznaku sviđanja. Pregledom predmetnog video snimka uočeno je u 30:17 min trajanja istog, jedan od novinara koji je prisustvovao [REDACTED]

[REDACTED] „. Navedeni video snimak je pohranjen na optički medij (CD) a koji čini sastavni dio ovog izvještaja. Daljim pretragama preko otvorenih izvora (internet) na osnovu pojma „ [REDACTED]” uočeno je da je

[REDACTED] javno objavio i uživo prenosio i internet portal „ [REDACTED] na kojem je pronađen novinski članak pod nazivom „ [REDACTED]

[REDACTED] a uvidom u sadržaj navedenog novinskog članka utvrđeno je da se u istom nalazi gore navedi video snimak [REDACTED]. Izvršenim provjerama nije utvrđeno da su drugi internet portali navedenog dana javno objavili predmetni video snimak [REDACTED] ali je uočeno da je veliki broj internet portala

u tekstualnom dijelu objavio dijelove [REDACTED], kao što su internet portali: „Dnevni avaz“ (<https://avaz.ba>), „Patria“ (<https://nap.ba>), „Žurnal“ (<https://www.zurnal.info>), „Fokus“ (<https://www.fokus.ba>), „Zasrebrenicu.ba“ (<https://www.zasrebrenicu.ba>), „Oslobođenje“ (<https://oslobođenje.ba>), „PressMedia“ (<https://pressmediabih.com>). Za sve izvršene provjere pomoću alatke 'Snipping Tool' izvršen je print screen izvršenih provjera, te isti čini prilog Izvještaja.

Krivično djelo Javno izazivanje i podsticanje nasilja i mržnje iz člana 359. Krivičnog zakona Republike Srpske, glasi:

(1) Ko putem štampe, radija, televizije, kompjuterskog sistema ili društvene mreže, na javnom skupu ili javnom mjestu ili na drugi način javno poziva, izaziva ili podstiče ili učini dostupnim javnosti letke, slike ili neke druge materijale kojima se poziva na nasilje ili mržnju usmjerenu prema određenom licu ili grupama zbog njihove nacionalne, rasne, vjerske ili etničke pripadnosti, boje kože, pola, seksualno opredjeljenja, invaliditeta, rodnog identiteta, porijekla ili kakvih drugih osobina, kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1. ovog člana učinjeno prinudom, zlostavljanjem, ugrožavanjem sigurnosti, izlaganjem poruzi nacionalnih, etničkih ili vjerskih simbola, oštećenjem tuđih stvari, skrnavljenjem spomenika, spomen-obilježja ili grobova, učinilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(3) Ako je usljed djela iz st. 1. i 2. ovog člana došlo do nereda, nasilja ili drugih teških posljedica za zajednički život naroda i ostalih koji žive u Republici Srpskoj, kazniće se kaznom zatvora od dvije do dvanaest godina.

(4) Materijal i predmeti koji nose poruke iz stava 1. ovog člana, kao i sredstva za njihovu izradu, umnožavanje ili rasturanje, oduzeće se.

Analizirajući radnje izvršenja krivičnog djela iz člana 359. KZ RS proizilazi da se u radnjama prijavljenog takođe ne stiču obilježja navedenog krivičnog djela koje je kao takvo propisano zakonom.

Uvažavajući navode krivične prijave kao i nakon izvršenih provjera, Tužilaštvo BiH je ocijenilo da se u konkretnom slučaju u radnjama prijavljenog ne stiču obilježja ni bića krivičnog djela Izazivanje nacionalne rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti iz člana 145a stav 1. i stav 5. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, iz slijedećih razloga.

Krivično djelo Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti propisano u članu 145a stav 1. i stav 5. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine glasi:

1) "Ko javno izaziva ili raspiruje nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju, razdor ili netrpeljivost među konstitutivnim narodima i ostalima, kao i drugima koji žive ili borave u Bosni i Hercegovini, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine."

5) "Ako je krivično djelo iz stava (1) do (3) ovog člana počinjeno na način kojim se može poremetiti javni red i mir ili je prijeteće, zlostavljajuće ili uvredljivo, počinilac će se kazniti kaznom zatvora od najmanje tri godine."

Naime, članom 145a KZ BiH propisano je da krivično djelo Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti čini onaj ko javno izazivaili raspiruje nacionalnu,

rasnu ili vjersku mržnju, razdor ili netrpeljivost među konstitutivnim narodima i ostalima, kao i drugima koji žive ili borave u BiH.

Za postojanje samog krivičnog djela, potrebno je i da sama radnja učinjenja pogodna da izazove ili raspiri nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju i da je umišljaj učinioca usmjeren na izazivanje ili raspirivanje mržnje.

Dakle, za postojanje djela zakon zahtijeva postojanje radnje učinjenja koja se može shvatiti kao pozivanje na mržnju (izazivanje) ili raspirivanje mržnje, razdora ili netrpeljivosti, takođe, krivično djelo se može počinuti samo sa umišljajem, direktnim ili eventualnim, odnosno namjerom "govornika" da svojim riječima izazove ili raspiri nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju razdor ili netrpeljivost među konstitutivnim narodima, odnosno namjerom da podstakne određene akcije iznošenjem svojih stavova, mišljenja ili vjerovanja, što u ovom predmetu, nije postojalo.

Pored odredaba kojim se definiše postojanje krivičnog djela, potrebno je cijeniti i odredbe čl.II Ustava BiH kojima se nalaže državi i entitetima da obezbijede najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda, odnosno prava sloboda predviđenih u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenim protokolima koji se direktno primjenjuju u BiH. Ovi akti, koji između ostalog garantuju slobodu misli, savjesti i vjeroispovijesti kao i slobodu izražavanja, imaju prioritet nad svim ostalim zakonima.

Dakle, u kontekstu počinjena krivičnog djela potrebno je izvršiti ocjenu predmetne izjave u smislu pogodnosti da proizvede posljedicu, odnosno da prouzrokuje ili intenzivira nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju, razdor ili netrpeljivost. U konkretnom slučaju, nesporno je da je prijavljeni svojom objavom pokazao nekorektan i uvredljiv odnos prema konstitutivnim narodima koji dolaze ili borave u BiH, konkretno u Sarajevu, komentarišući navedeno sa pogrđnim i neprimjerenim terminima, međutim, takva izjava nije pogodna da izazove ili raspiri nacionalnum rasnu ili vjersku mržnju.

Takođe, osumnjičeni je navedeno izjavio kao odgovor na pitanje, u kontekstu [redacted] zbog [redacted] te iz sporne izjave nije konkretizovano već se pretpostavlja na koji konstitutivni narod [redacted] bi se mogla tačno odnositi sporna izjava, te s obzirom da navedeno nije moglo proizvesti potrebnu posljedicu, niti iz iste proizilazi da je djelo počinjeno na način kojim se može poremetiti javni red i mir ili je prijeteće, zlostavljajuće ili uvredljivo a odnosi se na stav 1. i 3. navedenog člana, odnosno iz prijave i pratećih spisa proizilazi da u konkretnom slučaju ne postoji dovoljno dokaza koji upućuju na osnov sumnje za postojanje krivičnog djela za koje se osumnjičeni prijavljuje a i uvažavajući stavove dosadašnje prakse u radu na predmetnim krivičnim djelima, pa je u skladu sa članom 216. stav 3. tačka a) ZKP BiH, donesena odluka navedena kao u dispozitivu naredbe.

U smislu odredbi člana 216. stav 4. Zakona o krivičnom postupku BiH, o odluci će biti obaviještene sranke u skladu sa odredbama Zakona o krivičnom postupku koji će biti poučeni o pravima.

TUŽILAC
TUŽILAŠTVA/TUŽITELJSTVA BIH